

Correlation of Academic Achievement with Mental Health, Life Satisfaction, and Social Support among Students of Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran, in 2017

Najme Faraji Kahkesh¹ , Maryam Amidi Mazaheri^{2*} , Akbar Hassanzadeh³

¹ MSc Student, Student Research Committee, School of Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

² Associate Professor, Department of Health Education and Health Promotion, School of Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

³ Instructor, Department of Biostatistics and Epidemiology, School of Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

* Corresponding Author: Maryam Amidi Mazaheri, Email: Maryamamidi@hlth.mui.ac.ir

Abstract

Received: 17/10/2018

Accepted: 20/02/2019

Keywords:

Academic achievement
Life satisfaction
Mental health
Social support
Student

Background: It is of utmost importance to assess the factors influencing the academic achievements of students who are considered as the most important members of societies. This study aimed to identify the correlation of academic achievement with mental health, life satisfaction, and social support among students of Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Methods: This descriptive-analytical study was conducted on 231 students at Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran. The data were collected using a demographic information form, Reef psychological well-being questionnaire, social support survey (Sherbourne and Stewart), and the satisfaction with life scale (Diener). Moreover, the students' total average marks of the last three semesters were employed to assess their academic achievements.

Findings: According to the results, there is a direct correlation between life satisfaction scores and psychological welfare with social support. In addition, the results obtained from the multiple linear regressions revealed that among the considered variables, life satisfaction and social support ranked the first and second predictors for the students' academic achievements, respectively.

Conclusion: Regarding the obtained results, it can be assumed that the students' academic achievement is influenced by life satisfaction and social support of people who are associated with them. Therefore, it is suggested to embed the topic of life satisfaction in students' educational curriculum; moreover, methods of social support attraction should be taught in the most effective ways.

Citation: Faraji Kahkesh N, Amidi Mazaheri M, Hassanzadeh A. Correlation of Academic Achievement with Mental Health, Life Satisfaction, and Social Support among Students of Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran, in 2017. J Health Syst Res. 2019; 15(2): 122-128.

ارتباط وضعیت تحصیلی با سلامت روان، حمایت اجتماعی و رضایت از زندگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۶

نجمه فرجی کاهکش^۱ ID، مریم عمیدی مظاهری^{۲*} ID، اکبر حسن زاده^۳ ID

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران
^۲ دانشیار، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران
^۳ مربی، گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

* نویسنده مسئول: مریم عمیدی مظاهری، ایمیل: Maryamamidi@hlth.mui.ac.ir

چکیده

مقدمه: بررسی عوامل اثرگذار بر وضعیت تحصیلی دانشجویان که به عنوان مهم‌ترین افراد یک جامعه به شمار می‌روند، اهمیت بسیاری دارد. در این راستا، پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط بین وضعیت تحصیلی با سلامت روان، حمایت اجتماعی و رضایت از زندگی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد.

روش‌ها: پژوهش توصیفی-تحلیلی حاضر در ارتباط با ۲۳۱ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌های اطلاعات دموگرافیک، بهزیستی روان‌شناختی ریف (Reef)، حمایت اجتماعی شریورن و استوارت (Stewart و Sherbourne) و رضایت از زندگی داینر (Diener) جمع‌آوری شدند. شایان ذکر است که به منظور سنجش وضعیت تحصیلی دانشجویان از معدل کل سه ترم اخیر آن‌ها استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان دادند که بین نمره رضایت از زندگی، بهزیستی روان‌شناختی و حمایت اجتماعی رابطه مستقیمی وجود دارد. همچنین، نتایج آنالیز رگرسیون خطی چندگانه حاکی از آن بودند که از بین متغیرهای مورد نظر به ترتیب رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی، بهترین پیش‌بینی‌کننده‌ها برای وضعیت تحصیلی دانشجویان بوده‌اند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت که وضعیت تحصیلی دانشجویان از رضایت از زندگی خود و حمایت اجتماعی افراد مرتبط با آن‌ها متأثر می‌باشد. در این راستا پیشنهاد می‌شود در برنامه آموزشی دانشجویان به مبحث رضایت از زندگی پرداخته شود و شیوه‌های جلب حمایت اجتماعی به شکل صحیح به آن‌ها آموزش داده شود.

دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۷/۲۵

پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۱۲/۰۱

واژه‌های کلیدی:

حمایت اجتماعی
دانشجویان
رضایت از زندگی
سلامت روان
وضعیت تحصیلی

ارجاع: فرجی کاهکش نجمه، عمیدی مظاهری مریم، حسن‌زاده اکبر. ارتباط وضعیت تحصیلی با سلامت روان، حمایت اجتماعی و رضایت از زندگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۶. مجله تحقیقات نظام سلامت ۱۳۹۸؛ ۱۵(۲): ۱۲۸-۱۲۲.

مقدمه

جمله سطح دشواری تکالیف، تلاش و شانس مرتبط بوده و می‌تواند باعث ایجاد انگیزه در آن‌ها شود (۳). در حقیقت، دانشجویان یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین اقشار جامعه هستند که به دلیل حجم زیاد دروس، دوری از خانواده و مشکلات اقتصادی، مستعد کمبود و فقدان سلامت روانی و قرار گرفتن در موقعیت‌های نامناسب اجتماعی می‌باشند (۴). سازمان جهانی بهداشت، سلامت روانی را حالتی از سلامت

پیشرفت تحصیلی بیان‌کننده وضعیت تحصیلی دانشجویان بوده و نشان‌دهنده معدل نمرات چند دوره در یک درس، معدل نمرات دوره‌های مختلف و یا معدل نمرات یک دوره می‌باشد (۱). در مقابل پیشرفت تحصیلی از اصطلاح افت تحصیلی استفاده می‌شود که می‌تواند منجر به سرخوردگی، عصبانیت و رنجش دانشجویان شود و هزینه‌های زیادی را بر خانواده و جامعه تحمیل نماید (۲). وضعیت تحصیلی دانشجویان به عوامل متعددی از

تبیین عملکرد تحصیلی دانشجویان بوده است (۱۴،۲۰). بین رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی نیز ارتباط معناداری گزارش شده و حمایت اجتماعی نقش به سزایی در تبیین رضایت از زندگی دانشجویان داشته است (۶،۲۱).

هر چند مطالعات متعددی در ارتباط با عوامل مؤثر و مرتبط با وضعیت تحصیلی دانشجویان انجام شده است؛ اما بر اساس جستجوی پژوهشگران تاکنون مطالعه‌ای به طور همزمان به بررسی ارتباط وضعیت تحصیلی با سلامت روان، رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نپرداخته است؛ از این رو با توجه به اهمیت موضوع وضعیت و عملکرد تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی که به نوعی عهده‌دار سلامت جامعه می‌باشند، مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط وضعیت تحصیلی با سلامت روان، حمایت اجتماعی و رضایت از زندگی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد.

روش‌ها

جامعه آماری پژوهش توصیفی-تحلیلی حاضر را ۲۳۱ نفر از دانشجویان دو مقطع کارشناسی و دکترای حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی اصفهان تشکیل دادند. نمونه‌گیری در این مطالعه در دو مرحله انجام شد. در مرحله اول که به صورت طبقه‌ای سهمیه‌ای صورت گرفت، هر دانشکده به عنوان طبقه انتخاب شد و تعداد نمونه مورد نظر با توجه به تعداد دانشجویان مشخص گردید. سپس از هر دانشکده به صورت تصادفی یکی از کلاس‌ها انتخاب شد و دانشجویانی که واجد شرایط بودند، انتخاب گردیدند. معیارهای ورود به این مطالعه عبارت بودند از: دانشجوی کارشناسی یا دکترای حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بودن و تمایل داشتن به شرکت در مطالعه. تکمیل ناقص پرسشنامه نیز به عنوان معیار خروج در نظر گرفته شد. نمونه مورد مطالعه در این پژوهش شامل: ۴۱ نفر از دانشجویان دانشکده پزشکی، ۴۰ دانشجوی داروسازی، ۴۰ دانشجوی دندان پزشکی، ۳۰ دانشجوی پرستاری، ۲۰ نفر از دانشجویان دانشکده بهداشت، ۱۵ نفر از دانشجویان دانشکده مدیریت، ۱۵ نفر از دانشجویان دانشکده توان‌بخشی، ۱۰ نفر از دانشجویان فناوری اطلاعات و ۱۰ نفر از دانشجویان دانشکده تغذیه بود.

شایان ذکر است که اطلاعات مورد نیاز این پژوهش با استفاده از پرسشنامه خودایفای چند قسمتی به شرح زیر جمع‌آوری گردیدند.

بخش اول شامل اطلاعاتی در مورد سن، جنسیت، مقطع تحصیلی (کارشناسی و دکترای حرفه‌ای)، وضعیت اقامت (بومی و غیر بومی بودن) و معدل کل (سه ترم اخیر دانشجو) بود. برای سنجش سلامت روان از پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی ریف (Reef) استفاده شد. این مقیاس دارای ۱۸ سؤال بوده و از شش بعد تشکیل شده است. ابعاد این پرسشنامه عبارت هستند از:

می‌داند که فرد با کمک آن توانایی‌های خود را می‌شناسد و می‌تواند خود را با فشارهای به‌هنگار زندگی تطبیق دهد (۵). امروزه افراد به‌ویژه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی، بیشتر از هر زمان دیگری شاهد تجربه‌های فشارزا می‌باشند که این امر می‌تواند بهداشت و سلامت روان و همچنین رضایت از زندگی آن‌ها را متأثر سازد (۶)؛ زیرا دوره تحصیلات دانشگاهی به دلیل حضور عوامل متعدد، دوره‌ای فشارزا تلقی می‌شود (۷).

مطالعات متعددی نشان داده‌اند که بین پیشرفت تحصیلی و سلامت روان ارتباط معناداری وجود دارد (۸،۹). در پژوهش دیگری نشان داده شده است که عواملی مانند جنسیت و سطح اقتصادی، ارتباط معناداری با پیشرفت تحصیلی دارند (۱۰).

از سوی دیگر در پژوهشی که به مقایسه سلامت روان دانشجویان کارآموز پزشکی و پیراپزشکی پرداخته بود، گزارش گردید که اختلالات خواب، مشکلات جسمانی و اضطراب در میان دانشجویان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی مشهود بوده و شیوع افسردگی در دانشجویان پزشکی نسبت به دانشجویان پیراپزشکی بیشتر می‌باشد (۱۱). همچنین در مطالعه‌ای نشان داده شد که کاهش شکایت‌های جسمانی، اضطراب و اختلال خواب می‌تواند باعث افزایش شاخص پیشرفت تحصیلی در دانشجویان شود (۱۲).

یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر وضعیت تحصیلی، حمایت اجتماعی است که به حمایتی اطلاق می‌گردد که فرد از سوی خانواده، دوستان، سازمان‌ها و افراد دیگر دریافت می‌کند (۱۳). حمایت اجتماعی اثرات نامطلوب فشار روانی را کاهش می‌دهد و باعث ایجاد سلامت روانی می‌گردد (۷). از بین منابع حمایتی، حمایت از سوی دوستان و همسالان می‌تواند عامل مؤثرتری در راستای کسب نمرات دانشگاهی باشد (۱۴).

یکی دیگر از شاخص‌های سلامت روان، رضایت از زندگی است (۱۵) که به معنای نگرش و ارزیابی عمومی فرد نسبت به کلیت زندگی خود و یا برخی از جنبه‌های آن شامل: زندگی خانوادگی و تجربه‌های فردی می‌باشد (۱۶).

دو گروه عوامل زیستی و اجتماعی- روانی در افزایش رضایت از زندگی نقش دارند که عوامل زیستی شامل: سلامت جسمانی و آمادگی ژنتیکی بوده و عوامل اجتماعی- روانی شامل: نیازهای روانی و روابط اجتماعی مطلوب می‌باشند (۱۷).

در مورد رضایت از زندگی دو رویکرد وجود دارد. در رویکرد اول، رضایت از زندگی به عنوان یک سازه در نظر گرفته شده و شامل ابعاد مختلفی از جمله شاد و مثبت‌بین بودن، رغبت داشتن نسبت به زندگی، شکیبایی و صبر و برخورداری از ثبات قدم می‌باشد؛ اما در رویکرد دوم، رضایت از زندگی به عنوان متغیری بسیط در نظر گرفته شده و ابعاد خاصی ندارد (۱۸،۱۹).

باید خاطر نشان ساخت که در مطالعات انجام‌شده، بین رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان ارتباط مشاهده شده است و رضایت از زندگی، تأثیرگذارترین پیش‌بینی‌کننده در

Archive of SID

در انتها داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS 19 و با استفاده از آزمون‌های آماری ضریب همبستگی Pearson، آنالیز رگرسیون خطی چندگانه و آزمون t مستقل تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

پژوهش حاضر به منظور بررسی ارتباط وضعیت تحصیلی با سلامت روان، حمایت اجتماعی و رضایت از زندگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۶ انجام شد. بدین منظور، ۲۳۱ دانشجوی انتخاب شدند که ۱۰۲ نفر (۴۴/۱ درصد) از آن‌ها را مردان و ۱۲۹ نفر (۵۵/۹ درصد) را زنان تشکیل می‌دادند. از نظر سطح تحصیلات نیز ۱۰۶ نفر (۴۵/۹ درصد) دانشجوی کارشناسی و ۱۲۵ نفر (۵۴/۱ درصد) دانشجوی دکتری حرفه‌ای بودند. علاوه بر این از نظر وضعیت اقامت، ۱۲۳ نفر (۵۳/۲ درصد) از دانشجویان بومی و ۱۰۸ نفر (۴۶/۸ درصد) غیر بومی بودند. محدوده سنی آن‌ها نیز ۱۹ تا ۳۵ سال با میانگین ۲۱/۱ و انحراف معیار ۱/۸ سال بود. بر مبنای نتایج، میانگین معدل دانشجویان معادل ۱۶/۶ با انحراف معیار ۱/۴ از ۲۰ بود. شایان ذکر است که بر مبنای ضریب همبستگی Pearson بین نمره رضایت از زندگی ($r=0/397$, $P<0/001$)، بهزیستی روان‌شناختی ($r=0/159$, $P<0/02$) و حمایت اجتماعی ($r=0/322$, $P<0/001$) با معدل دانشجویان رابطه مستقیمی وجود داشت.

میانگین نمره رضایت از زندگی، بهزیستی روان‌شناختی و حمایت اجتماعی در دانشجویان در جدول ۱، آنالیز رگرسیون خطی چندگانه بین متغیرهای مورد نظر در جدول ۲ و مقایسه میانگین معدل دانشجویان به تفکیک جنسیت، وضعیت اقامت و مقطع تحصیلی در جدول ۳ ارائه شده است. بر مبنای نتایج آزمون t مستقل مشاهده گردید که میانگین معدل دانشجویان کارشناسی به طور معناداری بیشتر از دانشجویان دکتری می‌باشد ($P=0/009$)؛ اما با تعدیل متغیر سن، رابطه بین سطح تحصیلات و معدل معنادار نبود ($P=0/07$).

استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصی، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود. این پرسشنامه از شش گزینه بر اساس مقیاس لیکرت «از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم» تشکیل شده است و دامنه نمرات آن بین ۱۰۸-۱۸ می‌باشد که نمره بالاتر نشان‌دهنده بیشترین نمره بهزیستی روان است. لازم به ذکر می‌باشد که همسانی درونی این پرسشنامه در پژوهش سفیدی و همکاران با استفاده از روش آلفای کرونباخ بین ۰/۶۵ تا ۰/۷۵ گزارش شده است (۲۲).

در ادامه برای سنجش حمایت اجتماعی از پرسشنامه حمایت اجتماعی شربورن و استوارت (Sherbourne و Stewart) استفاده شد. این مقیاس شامل ۱۹ ماده حمایت عملکردی می‌باشد که پنج بعد از ابعاد حمایت اجتماعی را اندازه‌گیری می‌کند. این ابعاد عبارت هستند از: حمایت اطلاعاتی، حمایت هیجانی، حمایت ملموس، مهربانی و تعامل اجتماعی مثبت. مقیاس حمایت اجتماعی یک ابزار خودگزارشی می‌باشد که در آن شخص مورد آزمون، میزان مخالفت و یا موافقت خود را در ارتباط با هر کدام از عبارات تعیین می‌کند. پایین‌ترین و بالاترین امتیاز در این آزمون به ترتیب معادل ۱۹ و ۹۵ در نظر گرفته شده است که نمره بالاتر نشان از آن دارد که آزمودنی از حمایت اجتماعی بالایی برخوردار می‌باشد (۱۶). ضریب پایایی این مقیاس توسط زندگی‌پور و جهان‌بخشیان با استفاده از آلفای کرونباخ معادل ۰/۹۴ گزارش شده است (۱۶).

علاوه بر این، به منظور سنجش رضایت از زندگی دانشجویان از پرسشنامه رضایت از زندگی دینر (Diener) استفاده شد. این مقیاس شامل پنج ماده است که هر ماده دارای هفت گزینه می‌باشد که بر مبنای مقیاس لیکرت از «کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم» رتبه‌بندی می‌شود. دامنه نمرات این ابزار بین ۳۵-۵ متغیر می‌باشد که نمره بالاتر نشان‌دهنده رضایت بیشتر فرد است. باید خاطر نشان ساخت که پایایی و روایی این پرسشنامه در مطالعات متعددی در جامعه ایرانی بررسی شده و در حد مطلوب گزارش شده است (۲۳، ۲۴).

جدول ۱: میانگین نمره (از ۱۰۰) رضایت از زندگی، بهزیستی روان‌شناختی و حمایت اجتماعی در دانشجویان

متغیر	انحراف معیار \pm میانگین	حداقل	حداکثر
رضایت از زندگی	۷۰/۴ \pm ۲۰/۴	۰	۱۰۰
بهزیستی روان‌شناختی	۶۸ \pm ۹/۲	۳۰	۸۷
حمایت اجتماعی	۶۹/۶ \pm ۱۸/۳	۰	۱۰۰

جدول ۲: آنالیز رگرسیون خطی چندگانه به منظور پیش‌بینی نمره معدل دانشجویان با استفاده از نمرات رضایت از زندگی، بهزیستی روان‌شناختی و حمایت اجتماعی

متغیر	ضرایب خام	ضرایب استاندارد شده	T	سطح معناداری
رضایت از زندگی	۰/۰۲۵	۰/۳۴	۴/۶۸	<0/001
بهزیستی روان‌شناختی	۰/۰۱۶	۰/۱۰	۱/۲۸	۰/۲۰
حمایت اجتماعی	۰/۰۱۸	۰/۲۳	۳/۰۵	۰/۰۰۳

جدول ۳: مقایسه میانگین معدل دانشجویان به تفکیک جنسیت، وضعیت اقامت و مقطع تحصیلی

متغیر	انحراف معیار \pm میانگین	سطح معناداری
جنسیت	دختر	۰/۱۷
	پسر	۰/۱۷
وضعیت اقامت	بومی	۰/۶۲
	غیر بومی	۰/۶۲
مقطع تحصیلی	کارشناسی	۰/۰۰۹
	دکتر	۰/۰۰۹

بحث

دانشجویان کارشناسی نسبت به دکترای حرفه‌ای می‌توان به دشوار بودن دروس و سنگینی برنامه دانشجویان دکترای حرفه‌ای در دوره علوم پایه اشاره کرد که این تفاوت به موازات افزایش سال‌های تحصیل در دانشجویان پزشکی و عبور از مرحله علوم پایه کمرنگ می‌شود.

علاوه بر این، در این مطالعه وضعیت تحصیلی دانشجویان بر حسب وضعیت اقامت آن‌ها (بومی/غیر بومی) مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان دادند که میانگین معدل دانشجویان بومی و غیر بومی، تفاوت معناداری با یکدیگر ندارند که از این نظر با یافته‌های مطالعه حسن طهرانی و همکاران مغایر می‌باشد؛ زیرا بر مبنای نتایج این مطالعه، دانشجویانی که در کنار خانواده و یا در منزل شخصی سکونت داشتند نسبت به دانشجویانی که ساکن خوابگاه بودند، آرامش بیشتری داشتند؛ از این رو از پیشرفت تحصیلی بهتری برخوردار بودند (۲۵). شایان ذکر است که نتایج این پژوهش با یافته‌های مطالعه ابدی و همکاران نیز ناهمخوانی داشت؛ زیرا نتایج حاکی از آن بودند که دانشجویانی که در منزل شخصی، اجاره‌ای و یا منازل اقوام خود مشغول به تحصیل هستند، پیشرفت تحصیلی بیشتری نسبت به دانشجویانی که ساکن خوابگاه می‌باشند، دارند (۱۰). در این راستا در مطالعه ده‌بزرگی و همکاران با عنوان "بررسی دلایل افت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه شیراز" نشان داده شد که بیش از ۷۵ درصد از دانشجویان موفق در منزل خود سکونت داشته‌اند که این نتایج با یافته‌های مطالعه حاضر مغایرت دارد (۳۰). دلیل این امر که در پژوهش حاضر این ارتباط به دست نیامد، می‌تواند این موضوع باشد که به طور میانگین دانشجویان ساکن در خوابگاه علوم پزشکی از آرامش و امکانات کافی برخوردار هستند و شرایط خوابگاه توانسته است محیطی امن و عاری از دغدغه را برای سکونت دانشجویان و تحصیل آن‌ها فراهم کند.

از سوی دیگر، نتایج نشان دادند که از بین متغیرهای مورد نظر به ترتیب نمرات رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی، بهترین پیش‌بینی‌کننده‌ها برای معدل دانشجویان می‌باشند و در حضور این دو متغیر، نمره بهزیستی روان‌شناختی، پیش‌بینی‌کننده معناداری برای معدل دانشجویان نمی‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت

نتایج مطالعه حاضر نشان دادند که بین نمره سلامت روان با وضعیت تحصیلی دانشجویان ارتباط معناداری وجود دارد که این یافته با نتایج مطالعه حسن طهرانی و همکاران (۲۵)، تمنایی‌فر و منصوره نیک (۱۴) و نامدار و همکاران همراستا می‌باشد (۲۶). باید توجه داشت که این ارتباط منطقی به نظر می‌رسد؛ زیرا یکی از پیش‌فرض‌های کسب موفقیت تحصیلی، داشتن تمرکز و آرامش است که نیازمند برخورداری از سطح قابل‌قبولی از سلامت روان می‌باشد.

علاوه بر این، نتایج نشان دادند که ارتباط معناداری بین حمایت اجتماعی با وضعیت تحصیلی دانشجویان وجود دارد که از این نظر با یافته‌های مطالعات تباعی بردبار و همکاران (۲۷) و Dennis و همکاران (۲۸) همسو می‌باشد؛ اما با نتایج مطالعه تمنایی‌فر و منصوره نیک مغایرت دارد (۱۴). می‌توان گفت که همسو بودن نتایج پژوهش حاضر با مطالعات تباعی بردبار و Dennis ناشی از آن است که در مطالعات مذکور، مقیاس حمایت اجتماعی، بعد ساختاری آن را اندازه می‌گیرد که شامل ویژگی‌های کمی و کیفی منبع حمایت می‌باشد؛ اما در مطالعه تمنایی‌فر و همکاران، ویژگی‌های ذهنی و کیفی سنجیده شده است.

از سوی دیگر، نتایج حاکی از آن بودند که بین نمره رضایت از زندگی با وضعیت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد که با یافته‌های مطالعه تباعی بردبار و همکاران (۲۷)، تمنایی‌فر و همکاران (۱۴)، شیرمحمدی و همکاران (۲۰) و حمید (۲۹) همسو می‌باشد. در حقیقت هرچه افراد رضایت از زندگی بالاتری داشته باشند، احساس کفایت تحصیلی بیشتری نموده و در نتیجه رویکرد و دید مثبتی به زندگی خواهند داشت که این امر می‌تواند عاملی برای موفقیت آن‌ها در جنبه‌های مختلف از جمله تحصیل باشد. علاوه بر این، در مطالعه حاضر ارتباط مقطع و وضعیت تحصیلی دانشجویان بررسی شد و گزارش گردید که میانگین معدل دانشجویان کارشناسی به طور معناداری بیشتر از دانشجویان دکترای حرفه‌ای می‌باشد که از این نظر با نتایج مطالعه شاهینی مغایرت دارد (۲۳). شایان ذکر است که در این مطالعه با تعدیل متغیر سن، رابطه بین مقطع تحصیلی و سن معنادار نبود. از جمله دلایل بالاتر بودن میانگین معدل

بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شماره ۳۹۶۰۰۷ می‌باشد. بدین وسیله از تمامی اساتید، دانشجویان و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که در راستای انجام این پژوهش با پژوهشگران همکاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌شود.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تضاد منافی در ارتباط با این مقاله وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

اهداف مطالعه به صورت خلاصه برای تمام شرکت‌کنندگان شرح داده شد و ذکر گردید شرکت در پژوهش به صورت داوطلبانه بوده و نیازی به ذکر نام و اطلاعات خصوصی نیست و اطلاعات به صورت گروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت رضایت شفاهی از تمام دانشجویان شرکت‌کننده گرفته شد.

حمایت مالی

این پژوهش با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شده است.

که رضایت از زندگی و برخورداری از حمایت اجتماعی به طور طبیعی به آرامش و سلامت روان منجر می‌شود و ارتباط قوی تری با پیشرفت تحصیلی و غلبه بر دشواری‌های این مسیر دارد. در انتها در ارتباط با محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به این نکته اشاره کرد که به دلیل رعایت مسائل اخلاقی، امکان استخراج معدل دانشجویان از سامانه سما وجود نداشت؛ از این رو از روش خودگزارش‌دهی استفاده شد که ممکن است دقت بالایی نداشته باشد.

نتیجه‌گیری

نتایج آنالیز رگرسیون نشان دادند که از بین سه متغیر رضایت از زندگی، حمایت اجتماعی و سلامت روان، متغیرهای رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی تأثیر مثبتی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی داشته‌اند. در این راستا پیشنهاد می‌شود برای ارتقای وضعیت تحصیلی دانشجویان، در برنامه آموزشی آن‌ها به مبحث رضایت از زندگی پرداخته شود و راه‌کارهای جلب حمایت اجتماعی مناسب به دانشجویان آموزش داده شود.

تشکر و قدردانی

پژوهش حاضر برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد آموزش

References

1. Askaryzadeh MM, Soleimani L, Zafarnia N, Miri S. The relationship between self-efficacy beliefs and mental health and academic achievement in Bam nursing students. *J Res Dev Nurs Midwifery* 2016; 12(2): 29-37.
2. Peiravi H, Parvizy S, Haghani H. Supportive counseling for the students with low academic achievement: an interventional study. *Iran J Med Edu* 2011; 11(2): 75-83.
3. Tamannaefar MR, Bashari M, Dashtbanzade S. Relationship between documentation style and achievement motivation and that of educational achievement. *J Behav Sci* 2013; 5(16): 25-41.
4. Soleimani S, Rezaei AM, Nazaree F. The role of loneliness in students' attitudes towards drug. *Educ Psychol* 2015; 11(35): 67-77. [In Persian].
5. Tagharrobi Z, Sharifi K, Sooky Z, Tagharrobi L. Psychometric evaluation of the Iranian version of quality of life enjoyment and satisfaction questionnaire short form (Q-LES-QSF). *Payesh* 2012; 11(2): 235-44. [In Persian].
6. Parpouchi B, Ahmadi M, Sohrabi F. The relationship of religiousness and social support with life satisfaction among university students. *Knowl Res Appl Psychol* 2013; 14(3): 60-8. [In Persian].
7. Bakhshpour RA, Peyravi H, Abedian A. Investigating relationship between satisfaction with life and social support with mental health among freshman students of Tehran University. *J Fundam Ment Health* 2006; 7(28): 145-52.
8. Mirkamali S, Khabare KO, Mazari E, FarhadiAmjad F. The role of mental health on academic performance of university students with the meditation of academic achievement motivation. *Knowl Res Appl Psychol* 2015; 16(2): 101-9. [In Persian].
9. Tamannaefar M, Mansourinik A. Predicting academic performance based on students' adjustment dimensions. *J Behav Sci* 2013; 5(15): 25-39. [In Persian].
10. Abadi BI, Zamani GH. Agricultural students academic achievement: a case of college of agriculture, Shiraz University. *Iran Agricul Exten Educ J* 2010; 5(2): 31-44.
11. Hosanei S, Mosavy M. The comparative study of health status of medical students and para-medical students trainee. *J Gorgan Uni Med Sci* 2004; 6(1): 101-7. [In Persian].
12. Movlazzadeh AR, Hamaieli Mehrabani H, Gholami MS, Mortazavi AR, Dovlatkhah HR, Ghodsi R. Relationship of general health and improvement motivation with educational success among the students of Fasa University of Medical Sciences in 2013. *J Neyshabur Univ Med Sci* 2014; 2(4): 54-61.
13. Nabavi SH, Alipour F, Hejazi A, Rabani E, Rashedi V. Relationship between social support and mental health in older adults. *Med J Mashhad Univ Med Sci* 2014; 57(7): 841-6. [In Persian].
14. Tamannaefar M, Mansourinik A. The relationship between personality characteristics, social support and life satisfaction with university students' academic performance. *J Res Plan High Educ* 2014; 20(1): 149-66.
15. Mahmoudian H, Safarian H, Hashemzadeh Vaez H, Mir Mohammad Tabar SA, Rezvani Far S. Studying the relation between life orienting and advancement goals with students' life satisfaction. *Educ Psychol* 2015; 11(35): 123-35. [In Persian].
16. Soltanzadeh M, Malekpour M, Neshatdoost H. The Relationship between positive and negative affection and student's life satisfaction in university of Isfahan. *Clin Psychol Person* 2013; 2(7): 53-64. [In Persian].
17. Shirvani MY, Peyvastegar M. The relationship between life satisfaction and early maladaptive schemas in university students. *Knowl Res Appl Psychol* 2011; 12(2): 55-65. [In Persian].
18. Ghahreman A. The study of the concept of life satisfaction and its measurement among the university students. *Youth Culture Soc Res* 2010; 4: 81-106.
19. Seyyedmirzaie SM, Ghahreman A. Social predictors of life satisfaction among students: a survey on Ferdowsi University of Mashhad. *J Soc Sci* 2009; 6(1): 1-25. [In Persian].
20. Shirmohammadi L, Mikaeli F, Zaree H. Relationship between hardiness, life satisfaction, and hope with academic performance in university students. *J Psychol* 2011; 5(20): 125-47.
21. Nazari Chegani A, Behrozi N, Mehrabizade Honarmand M,

- Hashmi Shikh Shabani S. The relationship of secure attachment style, optimism and social support with life satisfaction in female students of Shahid Chamran University. *Woman Culture* 2013; 4(15): 45-57.
22. Khosravi Z, Nahidpour F. Life satisfaction, just world belief and social support among Iraninan and Indian University Students. *Soc Women* 2012; 3(2): 1-15.
23. Shahini N, Asayesh H, Ghobadi M, Sadeghi J. Correlation between perceived social support and loneliness with life satisfaction Among Students of Golestan University of Medical Sciences. *Pajoohandeh J* 2013; 17(6): 302-6.
24. Tamanaifar MR, Mohammadabadi F, Dashtbanzade S. Psychological welfare and its relationship to social support and happiness. *J Behav Sci* 2014; 5(18):53-74.
25. Tehrani TH, Kabir NK, Cheraghi F. The relationship between emotional intelligence, mental health and academic achievement in neyshabour nursing students. *Sci J Hamadan Nurs Midwifery Facul* 2012; 20(3): 35-45.
26. Namdar AH, Ebrahimi H, Sahebihagh MH, Arshadi BM. Mental health status and its relationship with academic achievement in students of Tabriz nursing-midwifery school. *Iran J Med Educ* 2013; 13(2): 146-52. [In Persian].
27. Tabebordbar F, Razavieh AA. Relationships between encounter strategies, social support and academic achievement among adolescences. *Stud Educ Psychol* 2004; 5(1): 5-21. [In Persian].
28. Dennis JM, Phinney JS, Chuateco LI. The role of motivation, parental support, and peer support in the academic success of ethnic minority first-generation college students. *J Coll Stud Dev* 2005; 46(3): 223-36.
29. Hamid N. Relationship between psychological hardiness, life satisfaction and hope with academic performance of pre-university female students. *J Appl Psychol* 2011; 4(16): 101-16.
30. Dehbozorgi G, Attar M. Study of the amount and sources of stress in nursing student, Bi annual steps in the development of medical education. *J Babol Univ Med Sci* 2003; 5(3): 74-9. [In Persian].